

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Afronding actualisatie en bekostiging GR Senzer.

Datum

8 maart 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

In 2016 is Senzer gestart als gezamenlijk werkbedrijf die de Participatiewet uitvoert voor de gemeenten Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren. Bij de start van Senzer is afgesproken om de onderliggende gemeenschappelijke regeling na vier jaar te evalueren.

In 2020 heeft het adviesbureau Berenschot in opdracht van uw raad deze evaluatie uitgevoerd. Uit het eindrapport bleek dat Senzer een buitengewoon goed presterend werkbedrijf is en een belangrijke publieke toegevoegde waarde levert. Tegelijkertijd bleek dat zowel Senzer als zijn omgeving aan continue verandering onderhevig is. Belangrijke factoren hierin zijn wijzigingen in de wet- en regelgeving, ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de samenwerking in het sociaal domein.

De conclusie uit de evaluatie was dat de actuele en toekomstige omstandigheden waarin Senzer werkt vroeg om (1) aanscherping van de positionering, (2) actualisatie van de governance met (3) herijking van de bekostigingssystematiek. Inmiddels is dit traject afgerond. In het onderstaande informeren wij u hierover.

1. Positionering

Als eerste is gekeken naar de positionering van Senzer in het brede sociaal domein en de actuele arbeidsmarkt. Immers, de positionering is de 'paraplu' boven de verdere ontwikkeling van de organisatie. Heldere, actuele en gedragen kaders waren nodig om verdere uitwerking te kunnen geven aan de dienstverlening en de wijze waarop Senzer bestuurd en aangestuurd wordt.

Samen met andere partijen faciliteert Senzer een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen meedoet. De belangrijkste aanpassingen in de positionering zijn: de mens centraal, een inclusieve arbeidsmarkt en een intensieve samenwerking met de partners in het sociale domein. Solidariteit blijft voor de deelnemende gemeenten nadrukkelijk de basis voor de samenwerking in de gemeenschappelijke regeling Senzer. In maart 2021 is de geactualiseerde positionering in de gemeenteraden van de arbeidsmarktregio Helmond – De Peel vastgesteld.

2. Governance

De bestuurlijke uitgangspunten die voortkwamen uit de herijkte positionering, vormden de basis voor de volgende stap: de actualisering van de governance.

In de nieuwe gemeenschappelijke regeling is veel hetzelfde gebleven. Diverse bepalingen zijn in de regeling opgenomen om de positie van de raden te versterken, zoals de nieuwe mogelijkheden die worden geboden in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Ook is een kapstokbepaling opgenomen om de bekostigingswijze van Senzer aan te kunnen passen

indien de praktijk daarom vraagt, zonder dat dit een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling zélf vergt. Een andere belangrijke aanpassing is dat de dienstverlening van Senzer per 1 januari 2023 wordt uitgevoerd op basis van delegatie. Aanleiding voor deze aanpassing is dat de accountant eerder heeft aangegeven dat de gemeenten een duidelijke keuze dienden te maken om Senzer te laten te werken op basis van delegatie óf mandaat. De tussenvorm die tot 31 december 2022 van kracht was, was niet langer houdbaar.

In het najaar van 2022 heeft uw raad een zienswijze gegeven op de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling. Er bleek unanieme politieke steun voor de gemeenschappelijke regeling.

3. Financiering

Als sluitstuk van het traject is de bekostigingssystematiek van Senzer herijkt onder de verantwoordelijkheid van het Algemeen bestuur van Senzer. Aanpassing was nodig omdat de voormalige systematiek niet meer past bij de veranderde omstandigheden en (daarmee) niet toekomstbestendig is. Dit is nader uiteengezet in het evaluatierapport van Berenschot. Met de kaders van de herijkte positionering, de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling en de actuele wet- en regelgeving zijn de financieringsafspraken daarom aangepast.

Het beginsel van solidariteit en het beginsel van 'één beleid, één budget, één uitvoering' dat reeds ten grondslag lag wordt bestendigd in de bekostigingssystematiek. Niet de bekostigingsbronnen, maar de resultaten zijn leidend. In de praktijk betekent dit dat Rijksuitkeringen met een specifiek doel (zoals BUIG-LKS, Wsw en 'nieuw beschut') één op één door de gemeenten worden doorgezet naar Senzer. Voor de uitvoering van de andere gedelegeerde taken ontvangen de gemeenten middelen via het Gemeentefonds. Passend bij het solidariteitsbeginsel betalen alle gemeenten voortaan een gelijk percentage van het cluster Participatie om de begroting van Senzer sluitend te maken.

De Bijdrageverordening is toekomstbestendig en voldoet daarmee aan de vooraf gestelde uitgangspunten zoals vastgelegd in de positionering van Senzer. U treft de bijdrageverordening aan als bijlage bij deze brief. Het Algemeen bestuur van Senzer heeft ingestemd met de verordening. De Ontwerpbegroting 2024 zal gebaseerd zijn op deze verordening. Uw raad wordt met de aanbieding van de Ontwerpbegroting 2024 zoals gebruikelijk in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

De overgang naar de nieuwe criteria voor de gemeentelijke bijdragen geeft herverdeeffecten, dat is immers altijd zo. In procenten gezien gaat het om kleine verschillen; dit gaat dus wel gepaard met financiële consequenties. De consequenties vinden hun weerslag in de Ontwerpbegroting 2024 en zijn afhankelijk van de Rijksbijdragen. Voor Laarbeek is bekend dat de nieuwe bekostigingssystematiek een behoorlijk nadelig financieel gevolg zal gaan hebben. De daadwerkelijke omvang hiervan zal duidelijk worden bij het presenteren van de begroting 2024 Senzer en te betrekken bij de samenstelling van de Kadernota 2024.

Vervolg

De afronding van deze drie belangrijke onderdelen binnen het herijkingsproces markeert een belangrijke mijlpaal voor Senzer en de deelnemende gemeenten.

In de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling is afgesproken dat Senzer een Meerjarenplan en een daarvan afgeleide jaarlijkse kaderbrief maakt. In het najaar van 2023 verschijnt de eerste editie van het Meerjarenplan. Het plan biedt de basis voor een jaarlijkse kaderbrief, waarmee vanuit het principe van solidariteit een adequate en kostenefficiënte

uitvoering van de taakopdracht wordt geborgd. Ondanks dat het Meerjarenplan nog in ontwikkeling is wordt er wel voor gekozen om voor het Begrotingsjaar 2024 met de gemeenten een eerste versie van de kaderbrief op te stellen. Deze ontvangt u met de aanbieding van de Ontwerpbegroting ter zienswijze aan uw raad in april.

Op 16 maart 2023 vindt er een regionale raadsbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst wordt verdere uitleg gegeven over de nieuwe gemeenschappelijke regeling en de afspraken over de bekostiging. U bent hiervoor reeds uitgenodigd.

We hopen u met deze brief voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Bijlagen

Bijdrageverordening.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

F.L.J. van der Meijden